

[Victor Gram.]

de almindelige orlovsperioder, selv om de ligger spredt over hele året, træder i stedet for ferie. Men når de værnepligtige hjemsendes, har de ikke ferierettigheder opsparet til det første år i det civile erhvervsliv, i hvert fald ingen opsparede feriepenge at holde ferie for. Jeg er vidende om, at dette spørgsmål har været overvejet tidligere, og at det er vanskeligt at løse, men jeg har ikke villet undlade at nævne spørgsmålet ved denne lejlighed.

Den højtærede forsvarsminister afsluttede sin fremsættelsestale med at udtale håbet om, at forhandlingerne om denne sag må føre frem til en løsning i bred enighed. Jeg deler dette ønske fuldt og helt. Det har i årene efter den 2. verdenskrig været muligt at udjævne væsentlige politiske forskelle i indstillingen til forsvaret, og det foreliggende forslag forekommer mig at indeholde muligheder for den samling om forsvaret, som set både fra et politisk og et forsvarsmæssigt synspunkt i høj grad er tilstræbelsesværdig. Politisk ro omkring forsvaret giver også større stabilitet og bedre udnyttelse af vore forsvarsbestræbelser.

Det er mit håb, at det må lykkes os at forhandle os til bred enighed om forsvarrets fremtid, og med dette for øje kan jeg på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag.

From: Inden jeg går over til en omtale af selve lovforslaget, føler jeg trang til at sige, at det er bemærkelsesværdigt, at det radikale venstre står som medforslagsstiller. Hvad man end må mene om beløbsrammen og meget andet i forslaget, så er der både ved dets fremsættelse her i tinget og i de bemærkninger, det er ledsaget af, givet klart udtryk for, at Danmark skal have et forsvar, at dette forsvar skal bruges i en given situation, og at Danmark vedkender sig NATO-samarbejdet og de forpligtelser, dette medfører. Denne rent principielle linje for Danmarks forsvar har det radikale venstre nu sat sit navn under, og vi venter naturligvis alle, at denne stillingtagen bliver fulgt op på linje hermed.

For mit partis vedkommende er sagen klar; vi vil gerne medvirke til en nyordning af Danmarks forsvar. Vi vil ud fra de råd;

vore militære sagkyndige måtte give os, og vor egen vurdering af situationen være med til at gøre forsvaret effektivt, så at det har en mening og sådan, at det kommer til at stå i et rimeligt forhold til de opgaver, det skal løse. Dette at bevilge mange penge til en ordning, der sluger det meste til apparatets drift, uden at effektiviteten forøges, anser vi for et utilsadeligt spill.

Jeg ønsker bare at føje til, at jeg har glædet mig ganske overordentligt over, at mentaliteten har ændret sig derhen, at i dag er baggrunden for forsvarstanken i Danmark ikke en højstemt og opskruet hurrapatriotisme, men en nøgtern og realpolitisk vurdering, der kort og godt siger os, at vi har noget at forsvare, og at vi vil gøre det.

Om selve lovforslaget dette: når man har læst forslaget igennem et par gange, kommer man umiddelbart til det resultat, at det hele kunne have været samlet i én eneste paragraf med én eneste sætning: forsvarsministeren bestemmer alt vedrørende Danmarks forsvar inden for en beløbsramme på 985 mill. kr. årlig. Punktum.

Det er jo faktisk det, der står i lovforslaget, som det er udformet, og jeg tror sådan set, at det meget vel kan være praktisk og mere håndterligt, og man ville kanhænde undgå en hel masse snak og tovtrækning, men det er dog vist for langt fra parlamentarisk skik og sædvane her til lands. Jeg må vurdere det sådan, at en så udstrakt bemyndigelse ikke alene står og falder med den person, man giver den til, men også med det eller de partier, som vedkommende er afhængig af. Det kan man dog vist ikke se bort fra. Jeg vil gerne indrømme, at jeg ikke ville være betænkelig ved at give den nuværende forsvarsminister bemyndigelsen, for ham har jeg en vis tillid til i dette spørgsmål. Jeg bliver desværre nødt til at indrømme, at denne tillid har fået et knæk i den senere tid. Jeg tænker her på sagen om depoterne, hvor jeg slet ikke kan forstå den højtærede forsvarsministers politik. Vi fik at vide, at depoterne var nødvendige for Danmarks forsvar; det blev sagt for et par måneder siden, tror jeg. Nu får vi den besked, at sagen er henlagt. Den politik forstår jeg ikke rigtig, men det skal jeg senere vende tilbage til og her fortsætte med at sige, at med hensyn til be-